

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Regiony odchodzące od węgla powalczą o miliardowe wsparcie z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji

Szefowie pięciu polskich regionów węglowych – Śląska, Wielkopolski, Dolnego Śląska, Łódzkiego i Małopolski wystosowali wspólne stanowisko do Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Europejskiego Komitetu Regionów i Prezesa Rady Ministrów RP. Oczekują reakcji na skutki transformacji, prowadzącej ku neutralności klimatycznej oraz dyskusji o Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, w kontekście polityki spójności po 2027 roku.

Polska jest największym beneficjentem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji z alokacją na poziomie 3,8 mld euro (20% całego Funduszu). Kolejny okres programowania zbiegnie się w czasie z wygaszaniem kolejnych kopalni w Polsce i koniecznością przygotowywania się do całkowitego zamknięcia wydobywania węgla. Wspólne stanowisko pięciu regionów węglowych ma przełożyć się na kontynuację wsparcia w postaci dedykowanego Funduszu UE i zagwarantowania finansowania na poziomie nie niższym niż obecnie.

Wspólne stanowisko podczas trwającego w Krakowie Konwentu Marszałków Województw RP podpisali 26 lutego 2025 r. Łukasz Smółka – Marszałek Województwa Małopolskiego, Wojciech Saługa – Marszałek Województwa Śląskiego, Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Michał Rado – Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego i Artur Bagieński – Członek Zarządu Województwa Łódzkiego.

To porozumienie podkreśla wolę dobrej współpracy, ale przede wszystkim potrzebę dodatkowych środków w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Te środki są niezbędne do dalszego rozwoju regionów odchodzących od węgla - wyjaśnia marszałek **Łukasz Smółka**.

Ustanowiony w roku 2021 Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji kierowany jest do regionów, które w największym stopniu odczuwają lub w niedalekiej przyszłości odczują skutki transformacji energetycznej i odchodzenia od węgla. Dzięki jego utworzeniu, regiony węglowe otrzymały potrzebne i wyjątkowe narzędzie, pozwalające odpowiedzieć na wiele wyzwań, związanych z transformacją społeczno-gospodarczą. Jednocześnie wspierającą politykę UE w zakresie dążenia do neutralności klimatycznej.

Jeśli likwidowana jest kopalnia, huta, produkcja, to powstają „wyrwy” w centrach miast, które musimy jakoś zapełnić. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji powstał po staraniach wielu polityków regionalnych w celu zapewnienia środków unijnych dla takich właśnie regionów. Głośno domagamy się, aby to, co wielu ludzi dobrej woli wywalczyło, było kontynuowane i żeby ten Fundusz nadal był zarządzany przez nas – regionalnie. Sami najlepiej wiemy, co i gdzie nam najbardziej doskwiera, a więc i na co skierować te środki - tłumaczy **Wojciech Saługa**, marszałek Śląskiego.

Jak zaznaczali sygnatariusze stanowiska, doświadczenia dwóch ostatnich lat wdrażania Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji pokazały, w jaki sposób można jeszcze lepiej dostosowywać wsparcie ze środków unijnych do konkretnych potrzeb rozwojowych poszczególnych terytoriów. Istotna jest kontynuacja po 2027 roku Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji jako osobnego instrumentu, dedykowanego regionom górniczym. Powinien zachować swoją odrębną specyfikę i kierować się własnymi celami, stanowiąc uzupełnienie dotychczasowej polityki spójności.

Biorąc pod uwagę skalę wyzwań, stojących przed regionami górniczymi, zarówno w sferze społecznej, gospodarczej jak i środowiskowej, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w kolejnej perspektywie finansowej powinien dysponować budżetem adekwatnym do wyzwań. Utrzymując co najmniej obecny udział w strukturze wieloletnich ram finansowych UE.

Jesteśmy pełni obaw, co do przyszłej perspektywy finansowej Unii Europejskiej po 2027 roku. Europa stoi dzisiaj przed wieloma wyzwaniami finansowymi, w zakresie migracji, zagrożenia wojną czy cyberbezpieczeństwa. Zdajemy sobie sprawę z tego, że to będzie kosztem innych realizowanych zadań. Jednym z nich jest sprawiedliwa transformacja regionów powęglowych. Jako samorządy staramy się zabiegać takiemu scenariuszowi

- podkreśla **Marek Woźniak**, marszałek Wielkopolski.

Autorzy stanowiska zwracają również uwagę, że w przypadku obszarów odchodzących od węgla, stanowiących o wiele biedniejszą część regionów zamożniejszych, konieczna jest zmiana podejścia do określania poziomu wsparcia z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Obszary górnicze (słabiej rozwinięte), będące częścią większych zróżnicowanych wewnętrznie regionów, nie mogą być traktowane na tych samych zasadach jak pozostała, bogatsza część. Sytuacją, która nie powinna mieć miejsca w kolejnych perspektywach finansowych, jest narzucanie bardzo wysokiego tempa wydatkowania Funduszu.

Źródło: [UMWM](#)

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie